

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

02.10.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Вшанування пам'яті

[Вечірній Київ. – 2024. – 1 жовт. У Києві відкрили меморіальну скульптуру «Небесний Дозор», присвячену загиблим прикордонникам. – Божок С.](#)

Мовні питання

[NV. – 2024. – 1 жовт. У Раді пропонують заборонити спілкування російською мовою на шкільних перервах. – Інф.; Газета по-українськи. – 2024. – 1 жовт. У Раді зареєстрували законопроект про заборону російської на території шкіл. – Інф.; The Village Україна. – 2024. – 2 жовт. На перервах у школі хочуть зобов'язати. – Кіхтенко В.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 2 жовт. Радіодиктант національної єдності відбудеться 25 жовтня. – Інф.](#)

Фестивалі

[Україна молода. – 2024. – 2 жовт. Близько 100 митців і культурних діячів з Харкова взяли участь у фестивалі в Івано-Франківську. – Котенок В.](#)

[The Village Україна. – 2024. – 1 жовт. Уперше за час повномасштабної війни проведуть ГогольFest. Цього разу в Запоріжжі. – Мельник К.](#)

Театр

[День. – 2024. – 1 жовт. В Ужгороді сьогодні офіційно стартував ХІХ міжнародний фестиваль «Інтерлялька». – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 1 жовт. В Ужгороді стартував ХІХ міжнародний фестиваль «Інтерлялька». – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 1 жовт. Оновлена «Жізель», оперна класика та прем'єра «Трубадура»: афіша Національної опери на жовтень. – Асадчева Т.](#)

[The Village Україна. – 2024. – 1 жовт. 10 театральних прем'єр жовтня \(й один фестиваль\). – Кіхтенко В.](#)

Хореографічне мистецтво

[Вечірній Київ. – 2024. – 1 жовт. Наш танець вирізняє емоційна глибина, – Ілля Мірошниченко про сучасну хореографію та незалежний театр. – Катаєва М.](#)

Музика

[Україна молода. – 2024. – 2 жовт. Звуки міста Марії: у Києві відбулися шість концертів мариупольського фестивалю Mariupol Classic. – Руденко Т.](#)

[Україна молода. – 2024. – 2 жовт. Ода країні захисників: «Київ Музик Фест»](#)

[представляє музику 75 українських композиторів. – Голинська О.](#)

[День. – 2024. – 1 жовт. Програма концертів Національної філармонії жовтня. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 1 жовт. Українські музиканти привітали захисників та захисниць зі святом. – Інф.](#)

Візуальні мистецтва

[Вечірній Київ. – 2024. – 1 жовт. Військо під захистом Богородиці: у Музеї історії Києва відкрили особливу виставку. – Скотнікова О.](#)

[День. – 2024. – 1 жовт. У Мукачівському замку відкрили «Музей війни». – Інф.](#)

[День. – 2024. – 1 жовт. Фотовиставка «Довжиною у війну» відкрилася в одній з військових частин Києва. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 1 жовт. «Портрет мангостана» і не тільки: у столиці відкрилася виставка ботанічної ілюстрації. – Марків Н.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Український тиждень. – 2024. – 1 жовт. ХІХ Дні польського кіно: Костюшко, шпигуни і балет. – Нестелеєв М.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 1 жовт. Тур «Кіно заради Перемоги!» охопив 394 населені пункти та військові частини у 23 областях. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 1 жовт. Військова Анастасія Блищик знімає фільм про загиблого журналіста Олександра Махова. – Інф.](#)

Література

[Вечірній Київ. – 2024. – 1 жовт. «Книжкову країну» у Києві відвідали 73 тисячі гостей: підсумки фестивалю та найпопулярніші видання. – Катаєва М.; The Village Україна. – 2024. – 1 жовт. Осінню «Книжкову країну» відвідали 73 тисячі людей. Які книжки купували найбільше. – Гриненко В.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 1 жовт. В Угорщині презентували двомовну антологію «Поетична вАрта. Українська поезія спротиву». – Інф.](#)

[Фокус. – 2024. – 1 жовт. «Битись не можна відступити»: після книги Белянського \(Паштета\) стає ясно чому наша перемога немінуча. – Рильов К.](#)

Музейна справа

[Вечірній Київ. – 2024. – 1 жовт. Видання «Закарпатська школа живопису»: від батьків-засновників до сучасних майстрів. – Марків Н.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 1 жовт. Боєприпаси стали експонатами: до київського Музею війни передали цінні артефакти. – Катаєва М.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 1 жовт. У Києво-Печерській лаврі презентували проєкт створення української військової ікони. – Інф.; Вечірній Київ. – 2024. – 1 жовт.](#)

У Києво-Печерській лаврі відроджують традицію української військової ікони. – Катаєва М.

Релігія

Україна молода. – 2024. – 2 жовт. Паломники і блокпости: в Умані хасиди зустрічають 5785-й іудейський Новий рік. – Нікітенко Л.; День. – 2024. – 2 жовт. До Умані прибуло більше ніж 14 тисяч паломників-хасидів для святкування юдейського нового року. – Інф.

Циркове мистецтво

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 1 жовт. На фестивалі в Італії дискваліфікували циркову артистку з України через її протест проти Нікуліна. – Лебедина О.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 1 жовт. У Загребі відкрили виставку українського народного мистецтва і творчості. – Інф.

Підтримка України у світі

Укрінформ. – 2024. – 1 жовт. Королева Камілла подякувала за подаровану їй книгу про Україну. – Інф.

Вшанування пам'яті

Вечірній Київ. – 2024. – 1 жовт. У Києві відкрили меморіальну скульптуру «Небесний Дозор», присвячену загиблим прикордонникам. – Божок С.

У День захисників та захисниць України в новоствореному сквері Героїв-прикордонників у Дарницькому районі відкрили меморіальну скульптуру «Небесний Дозор». Вона встановлена на знак шани та в пам'ять про загиблих Героїв 10-го мобільного прикордонного загону. Меморіал і сквер створили за підтримки меценатів. Віталій Кличко був на відкритті меморіалу. Він нагадав, що столиця постійно допомагає бійцям на фронті. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/103322/>

Мовні питання

NV. – 2024. – 1 жовт. У Раді пропонують заборонити спілкування російською мовою на шкільних перервах. – Інф.; Газета по-українськи. – 2024. – 1 жовт. У Раді зареєстрували законопроект про заборону російської на території шкіл. – Інф.; The Village Україна. – 2024. – 2 жовт. На перервах у школі хочуть зобов'язати. – Кіхтенко В.

У Верховній Раді зареєструють законопроект, який заборонятиме спілкування російською мовою на території школи. Про це повідомила народна депутатка Наталія Піпа 30 вересня у Facebook. За її словами, цей законопроект вводить до закону «Про освіту» поняття «українськомовного середовища», а також зобов'язує засновників, керівників та працівників закладів освіти створювати й підтримувати таке середовище. Законопроект заборонятиме вчителям переходити на російську мову на перервах, у їдальні, у приватному спілкуванні на території школи. Окрім цього, вчителі та директори можуть проводити просвітницькі заходи, закликати учнів спілкуватись українською мовою та робити зауваження, якщо дитина говорить російською. Наталія Піпа зауважила, що, згідно з результатами моніторингу у 2023–2024 роках Держслужби якості освіти України та Уповноваженого із захисту державної мови, лише 41% учнів спілкуються між собою виключно українською мовою. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/ukraine/politics/u-radi-hochut-zaboroniti-spilkuvannya-rosiyskoyu-movoyu-na-teritoriji-shkoli-50455071.html>

https://gazeta.ua/articles/sogodennya/_u-radi-zareyestruvali-zakonoprojekt-pro-zaboronu-rosijskoyi-na-teritoriyi-shkil/1195042

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/355421-na-perervah-u-shkoli-mozhut-zobov-yazati-govoriti-ukrayinskoyu-zakonoproekt>

Укрінформ. – 2024. – 2 жовт. Радіодиктант національної єдності відбудеться 25 жовтня. – Інф.

Цього року Всеукраїнський радіодиктант національної єдності відбудеться у 25 жовтня – до Дня української писемності та мови, який

відзначають 27 жовтня. Хто цього року напише текст для радіодиктанту і хто читатиме його у прямому ефірі – стане відомо згодом. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3911845-radiodiktant-nacionalno-iednosti-vidbudetsa-25-zovtna.html>

Фестивалі

Україна молода. – 2024. – 2 жовт. Близько 100 митців і культурних діячів з Харкова взяли участь у фестивалі в Івано-Франківську. – Котенок В.

В Івано-Франківську з 12-го по 15 вересня тривав мультижанровий фестиваль «Харків: (не)релокована культура», який організувала Національна спілка театральних діячів України за підтримки Українського культурного фонду. Протягом чотирьох днів відбулося 15 мистецьких подій. Близько 100 митців і культурних діячів з Харкова взяли участь у проєкті і змогли повноцінно показати свої творчі роботи, які були створені після повномасштабного вторгнення. «Нам хотілося, щоб відбувся контакт культур і мистецтва з різних областей України, – розповідає Ольга Байбак, керівниця відділу зовнішніх комунікацій та кураторка творчих проєктів НСТДУ, керівниця проєкту «Харків (не)релокована культура». – Харків наразі є містом, у якому місцева влада заборонила провадити діяльність у межах своїх приміщень. Однак багато харківських митців та культурних діячів, не зважаючи ні на що, продовжують залишатися і працювати у своєму місті». Вистави показали чотири театральні колективи з Харкова. Відкривали фест народним фарсом «Нехай щастить» за мотивами п'єси Баси Джанікашвілі «Війнонька» театру імені Тараса Шевченка. Вистава була створена в перші місяці повномасштабного вторгнення, побувала в різних куточках України, і торік отримала нагороду Фестивалю-премії «ГРА» в номінації «Найкраща вистава-рефлексія на події російсько-української війни». Наступною Драматичний театр показував еротичну радіовиставу «Місто». Постановка, створена Ольгою Турутею-Прасоловою за однойменним романом Валер'яна Підмогильного, досліджує і вивчає українця зразка 1927 року. Харківський театр ляльок привіз на фестиваль дві вистави. Першою презентували містичну повість «Калинова сопілка». Її створила Лілія Осейчук за твором Оксани Забужко. Наступного дня відбулися два покази вистави «Жираф Монс». Оксана Дмитрієва поставила казку за твором харківського письменника і драматурга Олега Михайлова. У цей же день Олег Михайлов презентував у рамках фесту свої книги – збірки казок «Дивна весна» і казку «Жираф Монс». Дві вистави Театру «Нафта» глядачі дивилися в останній день фесту. Першою перформативно-фізичну моновиставу «Хтось такі як я» за текстом Люби Ільницької показала режисерка і перформерка Ніна Хижна. Далі – музично-сюрреалістична трагікомедія «Веселка на Салтівці», режисером, актором і автором сценарію якої є Артем Вусик. Це його автобіографічна історія. У межах фесту була презентована також концертна програма «Харків. НастАння». На виставках у Франківському драмтеатрі презентували світлини відомого фотографа Олександра Осіпова, художньої студії AZA NIZI MAZA та проєкт «Антитекст» Літературного музею. Також у межах фесту відбулися три дискусії за участі Іванни Скиби-

Якубової, Миколи Набоки, Олени Рибки, Яни Партоли, Ірини Мацевко, Тетяни Пилипчук, Тетяни Ігошиної. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3927/2006/185833/>

The Village Україна. – 2024. – 1 жовт. Уперше за час повномасштабної війни проведуть ГогольFest. Цього разу в Запоріжжі. – Мельник К.

Міжнародний фестиваль сучасного мистецтва ГогольFest проведуть у Запоріжжі з 18 по 20 жовтня. Фестиваль присвячують Покрові й хочуть підтримати мешканців прифронтового Запоріжжя сучасними сенсами. У програмі – виступи українських гуртів Dakh Daughters, «Пиріг і Батіг», Zapaska. На відкритті буде дев'ятиметрова інсталяція, що є центральною частиною майбутнього меморіального комплексу «Посадка. Дерево пам'яті». Автором комплексу є режисер й військовий Дмитро Костюминський. Вперше в Україні на фестивалі зіграють виставу «Місто Марії», а також «Сонячний народ». Окрім того, покажуть українсько-німецький проєкт «Серце Матері: діти зберігають наші сльози» від режисера Владислава Троїцького. Анонсують і мультимедійну інсталяцію «Сховище. Покрова» в укритті, де можна буде послухати твори українських авторів і побачити роботи художників. Окремий артоб'єкт – це інтерактивна конструкція зі старих валіз, куди кожен охочий зможе покласти щось особливе для себе і доповнити інсталяцію. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/355383-gogolfest-povertaetsya-v-ukrayinu-yogo-provedut-u-zaporizhzhі>

Театр

День. – 2024. – 1 жовт. В Ужгороді сьогодні офіційно стартував ХІХ міжнародний фестиваль «Інтерлялька». – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 1 жовт. В Ужгороді стартував ХІХ міжнародний фестиваль «Інтерлялька». – Інф.

В Ужгороді 1 жовтня офіційно стартував ХІХ міжнародний фестиваль «Інтерлялька». Із 1 до 3 жовтня понад два десятки провідних вітчизняних та закордонних театрів ляльок із десяти міст України, а також зі Словаччини, Чехії, Румунії, Молдови, Литви, Німеччини й Аргентини покажуть вистави для дітей і дорослих. Покази відбуватимуться у змішаному форматі – більшість учасників виступатимуть наживо у театрі ляльок «Бавка» та в Академії культури й мистецтв, а деякі колективи долучаться онлайн. Частина вистав іноземних гостей поставлена за мотивами наших народних казок чи з елементами української автентики. Це ще раз свідчить про потужну закордонну підтримку України. Офіційне відкриття фестивалю відбулося на площі Театральній біля Закарпатського академічного театру ляльок «Бавка», участь у ньому взяли також перший заступник голови Закарпатської обласної ради Андрій Шекета, заступник керівника Закарпатської ОВА Олександр Пацкан, начальниця Управління у справах культури, молоді та спорту міськради Алла Чернобук тощо. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/011024-v-uzhhorodi-sohodni-ofitsiyno-startuvav-xix-mizhnarodnyy-festyval-interlyalka>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3911680-v-uzgorodi-startuvav-xix-miznarodnij-festival-interlalka.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 1 жовт. Оновлена «Жізель», оперна класика та прем'єра «Трубадура»: афіша Національної опери на жовтень. – Асадчева Т.

У другий місяць осені на сцені театру відбудуться чимало знакових подій, зокрема довгоочікувана прем'єра опери Джузеппе Верді «Трубадур», присвячена 100-річчю видатного хормейстера Лева Венедиктова (18 жовтня). Також у жовтневій афіші традиційно представлено кращі зразки світового та українського класичного мистецтва. Не забули в театрі й про наймолодших глядачів – на них очікують балет «Пригоди Піноккіо» (12 жовтня) та опера «Кіт у чоботях» (27 жовтня), обидві вистави на музику Юрія Шевченка. Цього місяця шанувальники класичного музичного мистецтва зможуть побачити наступні вистави: 3 жовтня та 26 жовтня – балет Адольфа Адана «Жізель». Балетмейстер-постановник нової редакції – Віктор Яременко, диригент-постановник нової редакції – Олексій Баклан, художник-постановник нової редакції та художник з костюмів – Марія Левитська. 5 жовтня – балет Хермана Левенсхольда «Сильфіда». У титульній партії – Катерина Дегтярьова. 6 жовтня – опера «Ріголетто» Джузеппе Верді поставлена за драмою Віктора Гюго «Король бавиться». 10 жовтня – комічний балет «Весілля Фігаро» на музику Вольфганга Амадея Моцарта у постановці Віктора Яременка, який впродовж багатьох років є беззаперечним фаворитом у київських глядачів. 13 жовтня – перлина українського оперного мистецтва «Наталка Полтавка» Миколи Лисенка. Музична редакція Мирослава Скорика. Сценічна редакція Анатолія Солов'яненка. 17 жовтня – балет Людвіга Мінкуса «Дон Кіхот», який часто називають справжнім святом танцю. Пізніше у жовтневій афіші зазначені: 19 жовтня – балет Євгена Станковича «Вечори на хуторі біля Диканьки» у постановці Віктора Литвинова; 25 жовтня – опера «Турандот» Джакомо Пуччіні; 31 жовтня – балет «Віденський вальс» на музику видатної австрійської композиторської династії Штраусів. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/103320/>

The Village Україна. – 2024. – 1 жовт. 10 театральних прем'єр жовтня (й один фестиваль). – Кіхтенко В.

Добірка театральних вистав, які варто відвідати в жовтні. На*І*t (Рефлексії на тему втраченого нами й втрачених нас). Назва вистави – це Hamlet (Гамлет), із якого вирізали me (мене). А без двох літер це слово в перекладі з німецької означає «повну зупинку». Крім того, вистава – копродукція Київського академічного театру драми й комедії на лівому березі й фестивалю Radar OST від Deutsches Theater Berlin. Режисеркою стала Тамара Трунова. Відбудеться 19 і 20 жовтня. Вистава «Слуга двох панів» Давида Петросяна – 16, 17 і 20 жовтня у Національному академічному драматичному театрі імені Івана Франка; постановка Роба Фельдмана «Копи проти равликів» – 4 і 5 жовтня у Київському академічному театрі драми й комедії на лівому березі; вистава Андрія Білоуса «Небезпечні зв'язки» – 19 і 20 жовтня у

Молодому театрі; фестиваль «Митниця. Нова режисура» – пітчінг ідей, презентації театрів-партнерів і публічні покази вистав від восьми учасників – фіналістів – у Київському академічному театрі драми й комедії на лівому березі – з 11 до 13 жовтня; вистава «Мова дельфінів» – 8 жовтня у «Сузір'ї»; «Калинова сопілка» у постановці Харківського театру ляльок імені Віктора Афанасьєва – 5 жовтня і 2 листопада у культурному кластері «Краків» тощо. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-guide/355397-10-teatralnih-prem-er-zhovtnya-y-odin-festival>

Хореографічне мистецтво

Вечірній Київ. – 2024. – 1 жовт. Наш танець вирізняє емоційна глибина, – Ілля Мірошніченко про сучасну хореографію та незалежний театр. – Катаєва М.

На початку 2024 року кияни мали змогу оцінити пластичну виставу «Д.І.М.», присвячену вимушеній міграції. Цього сезону Insha Dance Company готує вечір з двох балетів – переосмислення твору Джорджа Орвелла «1984.ІНША» та історії про душу «Аніма Оскура». Видання пропонує розмову з хореографом, артистом балету та співзасновником танцювального театру Insha Dance Company Іллею Мірошніченко. Він розповів про особливості роботи незалежного театру; про історію створення танцювального театру «Інша танцювальна компанія» й що стоїть за назвою; про сучасну хореографію та про те, як сьогодні розвивається сучасний танець в Україні; чи є попит на сучасні танцювальні постановки серед глядачів; про постановки, які покажуть вже 6 жовтня на сцені Київської опери. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/103292/>

Музика

Україна молода. – 2024. – 2 жовт. Звуки міста Марії: у Києві відбулися шість концертів мариупольського фестивалю Mariupol Classic. – Руденко Т.

В останній день вересня у Києві завершився Mariupol Classic – єдиний фестиваль класичної музики, який існував у Донецькій області. Концертні програми цього річного фестивалю готувала команда агенції UKR Artists. Та сама, яка спільно з культурною спільнотою Маріуполя впродовж 2019–2021 років створювала його там. Сьомий Mariupol Classic проходив у київському Будинку архітектора, який нині став концертним майданчиком Маріупольської камерної філармонії. Упродовж 20 днів відбулися шість концертів. Відкривав фестиваль Національний камерний ансамбль «Київські солісти» з програмою «Від Вівальді до Маккартні». Відбувся концерт колективу, який був постійним учасником Mariupol Classic, – Київського квартету саксофоністів. Спеціально для фестивалю музиканти підготували справжній феєрверк із класики, джазу та латинських ритмів – Magic SAX. Завсідники на сцену виходили разом із 10 саксофоністами на чолі з віртуозом Олександром Рукомойниковим. Запрошений гість – перкусіоніст Олег Пахомов. Зачарувала відвідувачів хорова магія «Ореї». Відбувся й концерт творів українського композитора Юрія

Шевченка. Виконував їх Національний ансамбль солістів «Київська камерата». У концерті «Моє дитинство, вбите на війні» об'єдналися два дитячі колективи столиці України – хорова капела «Дзвіночок» та дівочий хор «Вогник». Завершив Mariupol Classic-2024 виступ оркестру «Ренесанс» Маріупольської камерної філармонії. Для фестивалю музиканти підготували зворушливу програму під назвою «Місто Марії». Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3927/2006/185853/>

Україна молода. – 2024. – 2 жовт. Ода країні захисників: «Київ Музик Фест» представляє музику 75 українських композиторів. – Голинська О.

Один із найповажніших і наймасштабніших музичних форумів в Україні та добре відомий у світі розпочався 28 вересня і триватиме до 6 жовтня. Він проходить за участі найкращих колективів і солістів у різних концертних залах: зокрема, в залах національних Спілки композиторів та Академії мистецтв України, Лютеранській церкві Святої Катерини і навіть в архівно-музейному комплексі «Літературно-мистецькі Плюти» за межами Києва. Один із найпомітніших концертів звучатиме у Колонному залі імені Миколи Лисенка Національної філармонії України 4 жовтня: Національний ансамбль солістів «Київська камерата» виступатиме під батудою канадсько-американської маестро Кері-Лінн Вілсон, яка стала нещодавно головною диригенткою колективу. Загалом у програмі фестивалю 13 концертів: 2 симфонічні, 3 камерно-оркестрові, 4 хорові, 4 камерно-ансамблеві. Попри величезні труднощі нинішнього часу, в «Київ Музик Фесті» представляють мистецтво шести країн: Німеччини, Польщі, Швейцарії, Нідерландів, США та України. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3927/2006/185832/>

День. – 2024. – 1 жовт. Програма концертів Національної філармонії жовтня. – Інф.

Програма концертів Національної філармонії жовтня пропонує різноманіття та великий вибір. Крім традиційного і цього року ювілейного фестивального марафону «Київ Музик Фест», філармонія запрошує на прем'єрні покази semi-опери «Король Артур: у пошуках героя» Г. Перселла та Дж. Драйдена від Open Opera Ukraine, відзначення 200-річчя Антона Брукнера, щорічний концерт до дня народження композитора Ференца Ліста, який зіграє знана угорська піаністка Клара Вюрц. Також публіка матиме змогу почути найкращі та найцікавіші зразки польської музики, яку традиційно в Україні представляє і диригує Маестро Роман Ревакович та відзначити 85-річний ювілей композиторки Лесі Дичко програмою-вітанням, що складається із непересічно яскравих творів композиторки-шестидесятниці. У жовтні у філармонії звучатимуть Людкевич, Лятошинський, Бібік, Сильвестров, Станкович, Степурко, Ляшенко, Губаренко, Фроляк, Полева, Алмаші, Родін, й, звісно ж Бах, Люллі, Куперен, Рамо, Моцарт, Мендельсон, Шуман, Шопен, Брамс, Малер, Дебюссі, Равель, Масланка, Мартінайтіс, Пярт і Васкс... Також буде презентовано приховані можливості фое, відзначено креативним проєктом День ментального здоров'я, слухатимуть і вітатимуть молодих переможців

всеукраїнського конкурсу композиторів імені Дмитра Клебанова й досліджуватимуть людський голос разом з молодими музикантами Ensemble 24. Видання публікує повну афішу подій. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/article/kultura/prohrama-kontsertiv-natsionalnoyi-filarmoniyi-zhovtnya>

Українформ. – 2024. – 1 жовт. Українські музиканти привітали захисників та захисниць зі святом. – Інф.

Співаки та музичні гурти привітали захисників та захисниць України зі святом. Про це повідомляє ГУР МОУ. До флешмобу долучились О.Torvald, Артем Пивоваров, Максим Бородин, Parfeniukta музичні гурти «Один в каное», «Танок на майдані Конго», Tvorchi. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3911597-ukrainski-muzikanti-privitali-zahisnikiv-ta-zahisnic-zi-svatom.html>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2024. – 1 жовт. Військо під захистом Богородиці: у Музеї історії Києва відкрили особливу виставку. – Скотнікова О.

До Дня захисників і захисниць України відкрили спільний виставковий проєкт Музею історії міста Києва, Генерального штабу ЗСУ та Музею Шереметьєвих, що має назву «ΩМОФОРІО. Військо під захистом Богородиці». В експозиції художні полотна, ікони та їх копії, графіка, історичні документи, раритетна зброя і церковне начиння, предмети одягу, фото, мультимедіа. У музеї пояснили, що виставка «ΩМОФОРІО. Військо під захистом Богородиці» поділена на чотири блоки. У першому йдеться про формування образу Покрови та її сакральне значення для українців, у другому – про свято Покрови за часів Козаччини, третій продемонструє традиції вшанування Покрови Пресвятої Богородиці бійцями Армії УНР в 1917–1921 років, а трохи згодом воїнами УПА. А четвертий блок експозиції присвячений захисникам і захисницям сучасної України. Виставка в Музеї історії Києва триватиме до 1 грудня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/103304/>

День. – 2024. – 1 жовт. У Мукачівському замку відкрили «Музей війни». – Інф.

З нагоди Дня захисників і захисниць України в замку «Паланок» відкрили унікальну експозицію, присвячену подвигу наших героїв, повідомила Мукачівська міська рада. У трьох музейних залах представлені речі та бойові артефакти захисників: Мукачівського прикордонного загону, 128 та 3 окремої штурмових бригад. Зброя, військовий одяг бійців, шеврони, бойові прапори, а також понад 700 фотографій. «Разом із громадською організацією «Мистецтво проти війни» над створенням цього музею ми працювали рік», – розповів директор Мукачівського історичного музею Михайло Белеканич. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/011024-u-mukachivskomu-zamku-vidkryly-muzey-viyny>

День. – 2024. – 1 жовт. Фотовиставка «Довжиною у війну» відкрилася в одній з військових частин Києва. – Інф.

З нагоди Дня захисників і захисниць України за ініціативи Управління гуманітарного забезпечення МОУ в одній із військових частин Києва відкрилася фотовиставка «Довжиною у війну». Виставка є спільною роботою двох авторів – полковника Олексія Дмитрашківського та молодшого сержанта Олега Пальчика, військовослужбовців Служби зв'язків з громадськістю Сил ТрО, що несуть службу у підрозділі «ТРО Медіа». «Довжиною у війну» – це два окремі проекти: «Обличчя війни» і «По той бік миру», що об'єднані в загальну експозицію і постійно доповнюються новими матеріалами. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/011024-fotovystavka-dovzhynoyu-u-viynu-vidkrylasya-v-odniy-z-viyskovykh-chastyn-kyyeva>

Вечірній Київ. – 2024. – 1 жовт. «Портрет мангостана» і не тільки: у столиці відкрилася виставка ботанічної ілюстрації. – Марків Н.

У столиці у Природничому музеї відкрили виставку ботанічного мистецтва «Рідкісні рослини світу». Її організували Асоціація українських художників ботанічного мистецтва SUBA та Національний науково-природничий музей НАН України. У ній представлено 79 робіт 54-х учасників з України та закордону. Експозиція виставки триватиме з 28 вересня по 15 грудня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/103281/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Український тиждень. – 2024. – 1 жовт. XIX Дні польського кіно: Костюшко, шпигуни і балет. – Нестелеєв М.

З 2 по 13 жовтня в провідних кінотеатрах України пройдуть Дні польського кіно, проект Польського Інституту у Києві, який відбувається вже 19 років поспіль. Програма складається з найвизначніших польських фільмів останніх часів. Дні польського кіно традиційно мають дві частини (онлайн та офлайн), що робить аудиторію значно ширшою, а ще покази будуть не тільки в Києві, а і у Львові, Луцьку, Вінниці, Одесі, Харкові та Житомирі. Серед заявлених фільмів є як зовсім нові, так і ті, що вже були представлені на провідних кінофестивалях. Фільм «Кос» (2023) Павела Масьльони – напевно, найцікавіший для нас в програмі Днів польського кіно в Україні. Він про польського національного героя Тадеуша Костюшка. Інший непересічний фільм в програмі – «Допельгангер» (2023) Яна Голубека – історія про двох братів, яких розлучили після народження, і тепер вони опинилися по різні боки залізної завіси. Сюжет стрічки доволі заплутаний, адже режисер намагається, по суті, зняти два фільми в одному, і баланс не завжди витриманий, однак сам час (кінець 1970-х – початок 1980-х) показано дуже достовірно. Якщо в фільмі Голубека йшлося про двох братів, то у «Святі вогню» (2023) Кінги Дембської – вже про двох сестер, які хоч і живуть в одному місті (Варшаві), але лишаються психологічно далекими одна від одної, як Ян і Ганс в «Допельгангері». «Свято

вогню» – це екранізація однойменної повісті Якуба Малецького, і певна літературна структурність у стрічці справді відчутна. Одна із сестер, Настка, бореться із невиліковною хворобою, інша, Луція, бореться із собою задля досягнень успіху, а їхній батько бореться зі своїм минулим. Це дуже емоційне і щемке кіно. Докладно:

<https://tyzhden.ua/xix-dni-polskoho-kino-kostiushko-shpyhuny-i-balet/>

Укрінформ. – 2024. – 1 жовт. Тур «Кіно заради Перемоги!» охопив 394 населені пункти та військові частини у 23 областях. – Інф.

У межах Національного туру «Кіно заради Перемоги!», який розпочався 6 серпня 2022 року, відбулися 1938 кінопоказів 65 українських повнометражних фільмів у 394 населених пунктах та військових частинах по всій Україні. Про це повідомляє Державне агентство України з питань кіно. Кінопокази стали частиною культурного фронту, підтримуючи дух як військових, так і цивільних. Тур «Кіно заради Перемоги!» реалізується за ініціативи Офісу Президента України, Держкіно, Асоціації «Дивись українське!» за підтримки ЗСУ та ін. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3911692-tur-kino-zaradi-peremogi-ohopiv-394-naseleni-punkti-ta-vijskovi-castini-u-23-oblastah.html>

Укрінформ. – 2024. – 1 жовт. Військова Анастасія Блищик знімає фільм про загиблого журналіста Олександра Махова. – Інф.

Колишня журналістка, а нині військовослужбовиця Анастасія Блищик знімає документальний фільм «Журналіст» на основі фронтового відеоархіву про свого нареченого – загиблого військового та журналіста Олександра Махова. Роботу над фільмом розпочали в лютому 2024 року. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3911574-vijskova-anastasia-blisik-znimaє-film-pro-zagiblogo-zurnalista-oleksandra-mahova.html>

Література

Вечірній Київ. – 2024. – 1 жовт. «Книжкову країну» у Києві відвідали 73 тисячі гостей: підсумки фестивалю та найпопулярніші видання. – Катаєва М.; The Village Україна. – 2024. – 1 жовт. Осінню «Книжкову країну» відвідали 73 тисячі людей. Які книжки купували найбільше. – Гриненко В.

26–29 вересня наВДНГ вдруге пройшов фестиваль «Книжкова країна», що об'єднав видавців, авторів, культурних діячів, зіркових гостей і тисячі читачів. Другий фестиваль запам'ятався великою кількістю різноманітних активностей та інтерактивів. Тут влаштували родинні читання із зірками, провели окремі програми про військову творчість, поєднання кіно та літератури, жанри фентезі та горору, феміністичні книги; влаштували майстеркласи. Ярмарок об'єднав 120 учасників: це видавництва, книгарні та індивідуальні автори. На «Книжковій країні» відбулося понад 350 івентів. Найпопулярнішими стали презентація книги Ростислава Семківа «Як читати українських класиків», автограф-сесія письменника Василя Шкляра, що тривала більш ніж 3 години, а також музично-поетичний вечір

«Метаромантика». Друга «Книжкова країна» зібрала 73 000 гостей. Середній вік відвідувачів склав 31 рік, водночас майже кожний четвертий гість фестивалю – школяр чи студент. За попередніми оцінками організаторів на фестивалі придбали 86 500 книжок. Дві третини відвідувачів придбали принаймні одну книгу на фестивалі, витративши в середньому близько 800 грн. Водночас понад 60% гостей зазначили, що «Книжкова країна» надихнула їх читати більше, а 99% зазначили, що стали щасливіше завдяки фестивалю та його атмосфері. Організатори оголосили дати фестивалю на наступний рік: весняна «Книжкова країна» відбудеться з 24 по 27 квітня, а осіння – 25–28 вересня. Видання також публікує список найпопулярніших книг від різних видавництв. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/103315/>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/355407-osinnyu-knizhkovu-krayinu-vidvidali-73-tisyachi-lyudey-yaki-knizhki-kupuvali-naybilshe>

Укрінформ. – 2024. – 1 жовт. В Угорщині презентували двомовну антологію «Поетична вАрта. Українська поезія спротиву». – Інф.

На 29-му Будапештському міжнародному книжковому фестивалі відбулася презентація двомовної антології «Поетична вАрта. Українська поезія спротиву» від Фондації української книги в Угорщині. Про це у фейсбуці повідомило посольство України в Угорщині. Послухати презентацію прийшло багато літературних поціновувачів, а також тимчасовий повірений у справах України в Угорщині Іштван Балог, почесний консул України в Угорщині Хорват Золтан, голова Товариства української культури Ярослава Хортяні, керівник Центру української культури і документації в Угорщині Ігор Шипайло. У диппредставництві наголосили, що презентації цієї антології, як і стенда «Ukraine» на цьогорічному книжковому фестивалі не сталося б без самовідданої кропіткої праці Уляни Княгинецької та Фондації української книги в Угорщині. Упродовж усього року тривала робота над видавництвом збірки воєнних поезій і їх перекладом на угорську мову, який здійснила Тімеа Тімко. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3911523-v-ugorsini-prezentuvali-dvomovnu-antologiu-poeticna-varta-ukrainska-poezia-sprotivu.html>

Фокус. – 2024. – 1 жовт. «Битись не можна відступити»: після книги Белянського (Паштета) стає ясно чому наша перемога неминуча. – Рильов К.

У матеріалі – розповідь про нову книжку Павла Белянського (Паштета) «Битись не можна відступити» (380 стор., Vivat, Харків). Докладно:

<https://focus.ua/uk/culture/670715-bitis-ne-mozhna-vidstupiti-chomu-novij-roman-pro-nashu-vijnu-prirechenij-stati-bestsellerom>

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2024. – 1 жовт. Видання «Закарпатська школа живопису»: від батьків-засновників до сучасних майстрів. – Марків Н.

Видання «Закарпатська школа живопису» зібрало понад сто творів закарпатських митців різних поколінь, щоб дослідити унікальне явище в українському мистецтві – «Закарпатський Барбізон». У каталозі представлено роботи творців-засновників традицій школи, представників старшого і молодшого поколінь, а також митців-нонконформістів: від 1920-х і до сьогодення. Альбом є продовженням однойменної виставки, яка відбувається у Національному музеї «Київська картинна галерея». Видання презентує широке жанрове розмаїття закарпатського малярства. Серед робіт переважає пейзажний живопис – панорами Карпат, міські та сільські краєвиди А. Кашшая, А. Мартона, З. Шолтеса, В. Габди й І. Шутева. Альбом виданий за сприяння аукціонного дому Goldens та будівельної компанії Sundolina. Кураторка проекту: Олена Боримська. Виставка «Закарпатська школа живопису» експонується до 27 жовтня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/103327/>

Вечірній Київ. – 2024. – 1 жовт. Боеприпаси стали експонатами: до київського Музею війни передали цінні артефакти. – Катаєва М.

Нещодавно в Музеї війни відбулася подія – Національний музей-заповідник української військової звитяги передав артефакти до фондозбірні. Передача предметів музейного значення між такими установами національного рівня відбулась уперше, повідомляють у музеї. Привезені зелені ящики містили 18 одиниць дуплетних масогабартиних макетів боеприпасів. Це справжня зброя, яка використовувалась у бойових діях, а згодом була зарахована до науково-допоміжного фонду Національного музею-заповідника української військової звитяги. Тепер генеральний директор цієї установи Владислав Альохін передав її на довічне зберігання до Музею війни. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/103305/>

Укрінформ. – 2024. – 1 жовт. У Києво-Печерській лаврі презентували проєкт створення української військової ікони. – Інф.; Вечірній Київ. – 2024. – 1 жовт. У Києво-Печерській лаврі відроджують традицію української військової ікони. – Катаєва М.

У Національному заповіднику Києво-Печерська лавра 1 жовтня відбулася презентація проєкту створення ікон для військових частин ЗСУ. Про це у фейсбуці повідомляє Національний заповідник Києво-Печерська лавра. За словами гендиректора заповідника Максима Остапенка, ініціатива з відродження лаврської іконописної школи, започаткована у 2024 році, має на меті відновити давнє ремесло барокового іконопису, і є важливим етапом у збереженні культурної спадщини. Він підкреслив, що проєкт не лише повертає до життя втрачені ремесла, але й зміцнює національну ідентичність, об'єднуючи історію, культуру і віру. Військові ікони мають стати оберегами для захисників України і символами єдності та стійкості українського народу. Освячені ікони передали 95 окремих десантно-штурмовій Поліській бригаді

Десантно-штурмових військ ЗСУ, 96 зенітно-ракетній Київській бригаді та Окремій президентській бригаді імені гетьмана Богдана Хмельницького. За словами автора та куратора проекту, заступниці гендиректора заповідника Світлани Котляревської, ці ікони є відродженням традицій українського бароко і стануть духовними оберегами для захисників України. Робота над цими іконами тривала кілька місяців, художники-іконописці Лілія Бельська та Юрій Гузенко, відтворили автентичні техніки лаврського іконопису XVIII століття, поєднавши національні та сакральні символи. Проект реалізовано за фінансової підтримки БФ «Антонія і Феодосія Печерських» та особисто Директора фонду Дениса Розова. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3911691-u-kievopecerskij-lavri-prezentuvali-proekt-stvorennja-ukrainskoi-vijskovo-ikon.html>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/103333/>

Релігія

Україна молода. – 2024. – 2 жовт. Паломники і блокпости: в Умані хасиди зустрічають 5785-й іудейський Новий рік. – Нікітенко Л.; День. – 2024. – 2 жовт. До Умані прибуло більше ніж 14 тисяч паломників-хасидів для святкування юдейського нового року. – Інф.

В Умані хасиди, послідовники рабина цадика Нахмана, цього року 2 жовтня розпочинають зустрічати 5785-й іудейський Новий рік від створення світу Богом. Релігійні сімейні святкування прочан триватимуть до 4 жовтня. Незважаючи на війну і заклики української влади утриматися від поїздки до нашої країни, яка захищається від російської агресії, на відзначення Рош га-Шана традиційно прибули паломники, зокрема, з Ізраїлю, США, країн Європи, Азії та Латинської Америки. За словами першого заступника міського голови Умані Олега Ганіча, місто підготувалося до прийому 50 тисяч паломників, тож усі відповідні служби працюють у посиленому режимі. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3927/2006/185841/>

<https://day.kyiv.ua/news/011024-do-umani-prybulo-bilshe-nizh-14-tysyach-palomnykiv-khasydiv-dlya-svyatkuvannya>

Циркове мистецтво

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 1 жовт. На фестивалі в Італії дискваліфікували циркову артистку з України через її протест проти Нікуліна. – Лебедина О.

На Міжнародному фестивалі циркового мистецтва Salieri Circus Award в Італії перед фіналом дискваліфікували циркову артистку з України Ганну Петренко, після того як вона виступила з протестом через присутність у складі журі конкурсу директора Московського державного цирку Максима Нікуліна, сина відомого радянського актора. За словами артистки, вперше за часів існування фестивалю було запрошено до складу журі представника країни-агресора. Вона розцінює це рішення організаторів спробою реабілітації іміджу Росії, агресора у війні проти України. Однак художній керівник фестивалю Антоніо Джарола пояснив, що фестиваль – це місце зустрічі культур і тут не

місце політиці. Він додав, що серед учасників фестивалю було 11 українців та троє росіян, тому має символізувати єдність та культурне співіснування. Також Джарола звинуватив Петренко у навмисній провокації, оскільки вона нібито брала участь у інших шоу, де був присутній Нікулін. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/na-festivali-v-italiji-diskvalifikuvali-tsirkovu-artistku-z-ukrajini-cherez-jiji-protest-proti-nikulina.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 1 жовт. У Загребі відкрили виставку українського народного мистецтва і творчості. – Інф.

У столиці Хорватії напередодні Дня захисників і захисниць України відкрили виставку народного мистецтва і творчості «Талановиті українці». Про це у Фейсбуці повідомило посольство України в Хорватії. На виставці представлено роботи митців народного мистецтва та творчості, які через російську агресію проти України вимушено прибули до Хорватії. Осердям виставки були дитячі малюнки з конкурсу, присвяченого Дню захисників і захисниць України, Покрови Пресвятої Богородиці та Дню Українського козацтва. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3911476-u-zagrebi-vidkrili-vistavku-ukrainskogo-narodnogo-mistectva-i-tvorcosti.html>

Підтримка України у світі

Укрінформ. – 2024. – 1 жовт. Королева Камілла подякувала за подаровану їй книгу про Україну. – Інф.

Королева Великої Британії Камілла подякувала за надіслану їй книгу британсько-української письменниці Анни Шевченко «Around the war in twenty stories» / «Навколо війни через 20 історій». Про це повідомив Державний комітет телебачення і радіомовлення України. Листа із Букінгемського палацу отримав голова Державного комітету телебачення і радіомовлення Олег Наливайко. Книга британсько-української письменниці Анни Шевченко вийшла друком за сприяння Держкомтелерадіо у межах благодійної акції «Українським дітям – українську книгу». Як зазначив Олег Наливайко, «цей проект став ще одним підтвердженням солідарності Великої Британії з Україною в найтяжчі для нас часи випробувань російською агресією...». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3911583-koroleva-kamilla-podakuvala-za-podarovanu-ij-knigu-pro-ukrainu.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm

Рудіч О. А.,